

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

“МӨНГӨ НӨӨЦ БАЯЛАГ АУДИТ” ХХК

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Одод цэцэрлэгийн 2022 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2023/83/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Орхон аймаг 2023 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах Утас: 7035 9826 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах Утас: 7035 8505 Цахим хаяг: orkhon@audit.gov.mn Аудитор: А.Лхагвагэрэл Утас: 99360333 Цахим хаяг: mnbaudithhk@gmail.com</p>
---	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826

Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2023.02.24 № 48

танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ОДОД
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Б.ЭНХЦЭЦЭГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Одод цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Одод цэцэрлэгийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын Олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг, хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн Одод цэцэрлэг нь элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн цаашид ашиглах боломжтой 13 нэр төрлийн 19,449.1 мянган төгрөгийн анхны өртөгтэй үндсэн хөрөнгийг дахин үнэлж 10,346.9 мянган төгрөгөөр санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага нь гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжих болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 болж, зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулахаар болсон байна.

Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралт “Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах, санхүүжүүлэх аргачлал”-ын 8.7-д “Боловсролын сургалтын байгууллагын жилийн эцсийн дансны үлдэгдлийг

дараагийн төсвийн жилд шилжүүлнэ" гэж заасны дагуу зарцуулагдаагүй 7,443.77 мянган төгрөг тус байгууллагын харилцах дансанд үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд ажилтан ажлаас чөлөөлөх, халж солих нийт 44 тушаал шийдвэр гаргасан байна. Цаашид ажилтныг тогтвор суурьшилтай ажиллуулах талаар боловсон хүчний бодлого боловсруулж, ажилтны тогтвортой байдлыг ханган ажиллах шаардлагатай байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт, тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудиторт аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбоотой холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

ХОЁР. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ**2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан**

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>38,510,373.03</u>	<u>50,114,837.45</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	7,443,772.42
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	7,443,772.42
33	АВЛАГА	-	52,500.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	52,500.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	38,510,373.03	42,618,565.03
351	Түүхий эд материал	38,111,838.03	41,693,015.03
35110	Тусгай зориулалттай материал	38,111,838.03	41,693,015.03
354	Хангамжийн материал	398,535.00	925,550.00
35460	Хүнсний материал	398,535.00	376,200.00
35470	Бусад хангамжийн материал	-	549,350.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,440,914,438.42</u>	<u>1,428,617,455.78</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	<u>1,440,914,438.42</u>	<u>1,428,617,455.78</u>
392	Биет хөрөнгө	<u>1,259,389,438.31</u>	<u>1,247,192,455.63</u>
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,324,717,144.95	1,324,717,144.95
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(95,799,166.88)	(129,400,039.16)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	47,332,247.00	56,889,147.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(32,813,552.66)	(15,600,277.06)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	53,662,860.06	53,662,860.06
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,710,094.16)	(43,076,380.16)
393	Биет бус хөрөнгө	<u>181,525,000.11</u>	<u>181,425,000.15</u>
39301	Программ хангамж	400,000.00	400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(274,999.89)	(374,999.85)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	181,400,000.00	181,400,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,479,424,811.45</u>	<u>1,478,732,293.23</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,479,424,811.45</u>	<u>1,478,732,293.23</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,479,424,811.45	1,478,732,293.23
	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ Орон нутгийн сан	181,400,000.00	181,400,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	539,139,037.26	538,446,519.04
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	539,139,037.26	539,139,037.26
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(692,518.22)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	758,885,774.19	758,885,774.19
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,479,424,811.45</u>	<u>1,478,732,293.23</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	397,773,100.00	566,980,650.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,820,100.00	36,153,750.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,820,100.00	36,153,750.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		10,346,900.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	2,865,500.00	19,899,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	2,954,600.00	5,907,850.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	391,953,000.00	530,826,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	358,183,900.00	461,804,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	461,804,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	358,183,900.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	390,000.00	10,406,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	250,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	140,000.00	10,406,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	33,379,100.00	58,615,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	33,379,100.00	58,615,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	436,488,501.01	566,941,645.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	436,488,501.01	566,941,645.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	430,206,218.01	562,262,712.49
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	299,612,636.00	358,414,715.00
210101	Үндсэн цалин	164,376,034.00	277,740,126.00
210102	Нэмэгдэл	108,449,202.00	58,355,288.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,535,300.00	541,200.00
210104	Урамшуулал	24,252,100.00	21,778,101.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,970,118.00	45,291,378.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,067,549.00	31,274,910.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,005,000.00	3,662,353.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,392,457.00	2,892,923.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	581,063.00	678,290.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,924,049.00	6,782,900.52
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	26,393,168.00	31,440,946.73
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,038,423.00	5,580,307.17
210302	Түлш, халаалт	15,849,814.00	14,926,502.24
210303	Цэвэр, бохир ус	7,504,931.00	10,934,137.32
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,140,850.00	3,515,250.00
210401	Бичиг хэрэг	218,900.00	103,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	131,600.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	647,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,143,350.00	3,411,750.00
2105	Нормативт зардал	15,638,805.00	62,808,110.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	45,400.00	-
210502	Хоол, хүнс	15,593,405.00	62,808,110.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,142,100.00	1,142,100.00
210604	Урсгал засвар	1,142,100.00	1,142,100.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	561,400.00	956,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	561,400.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	956,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,747,141.01	58,694,112.64
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	250,000.00	7,686,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,479,600.00	8,465,230.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,017,541.01	42,542,882.64
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,282,283.00	4,678,932.73
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	3,882,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	3,882,800.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	5,843,832.00	796,132.73
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,843,832.00	796,132.73
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	438,451.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	438,451.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(38,715,401.01)	39,004.78
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,338,450.60	731,523.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	1,338,450.60	731,523.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(1,338,450.60)	(731,523.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(40,053,851.61)	(692,518.22)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	393,638,961.00	530,826,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	393,638,961.00	530,826,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	358,183,900.00	461,804,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	461,804,600.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	358,183,900.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	390,000.00	10,406,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	250,000.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	140,000.00	10,406,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	33,379,100.00	58,615,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	33,379,100.00	58,615,800.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,685,961.00	
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,685,961.00	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	393,638,961.00	523,383,127.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	393,638,961.00	523,383,127.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	385,670,717.00	518,704,194.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	299,612,636.00	358,414,715.00
210101	Үндсэн цалин	164,376,034.00	277,740,126.00
210102	Нэмэгдэл	108,449,202.00	58,355,288.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,535,300.00	541,200.00
210104	Урамшуулал	24,252,100.00	21,778,101.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	39,970,118.00	45,343,878.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,067,549.00	31,327,410.48
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,005,000.00	3,662,353.92
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,392,457.00	2,892,923.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	581,063.00	678,290.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,924,049.00	6,782,900.52
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	26,393,168.00	31,440,946.73
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,038,423.00	5,580,307.17
210302	Түлш, халаалт	15,849,814.00	14,926,502.24
210303	Цэвэр, бохир ус	7,504,931.00	10,934,137.32
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	870,600.00	1,071,000.00
210401	Бичиг хэрэг	218,900.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	131,600.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	378,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	142,100.00	1,071,000.00
2105	Нормативт зардал	15,483,395.00	52,854,275.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	45,400.00	-
210502	Хоол, хүнс	15,002,495.00	52,854,275.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	435,500.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,142,100.00	1,142,100.00
210604	Урсгал засвар	1,142,100.00	1,142,100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	561,400.00	956,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	561,400.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	956,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,637,300.00	27,481,180.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	250,000.00	21,230,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,387,300.00	6,250,980.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,968,244.00	4,678,932.73
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,685,961.00	3,882,800.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	1,685,961.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	3,882,800.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	5,843,832.00	796,132.73
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,843,832.00	796,132.73
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	438,451.00	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	438,451.00	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-	7,443,772.42
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	7,443,772.42
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	7,443,772.42

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	181,400,000.00	758,885,774.19	579,192,888.87	1,519,478,663.06
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	181,400,000.00	758,885,774.19	579,192,888.87	1,519,478,663.06
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(40,053,851.61)	(40,053,851.61)
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	181,400,000.00	758,885,774.19	539,139,037.26	1,479,424,811.45
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	181,400,000.00	758,885,774.19	539,139,037.26	1,479,424,811.45
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	181,400,000.00	758,885,774.19	539,139,037.26	1,479,424,811.45
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(692,518.22)	(692,518.22)
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	181,400,000.00	758,885,774.19	538,446,519.04	1,478,732,293.23

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Өөрчлөлт	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	520,420,400.00	522,586,994.85	- 2,166,595	100.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	520,420,400.00	522,586,994.85	- 2,166,595	100.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	516,537,600.00	518,704,194.85	- 2,166,595	100.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	359,199,600.00	358,414,715.00	784,885	99.7
210101	Үндсэн цалин	287,982,600.00	277,740,126.00	10,242,474	96.4
210102	Нэмэгдэл	58,423,500.00	58,355,288.00	68,212	99.8
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	243,200.00	541,200.00	- 298,000	222.5
210104	Урамшуулал	12,550,300.00	21,778,101.00	- 9,227,801	173.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх	45,550,200.00	45,343,878.12	206,322	99.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,224,400.00	31,327,410.48	- 103,010	100.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,594,400.00	3,662,353.92	- 67,954	101.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,876,300.00	2,892,923.18	- 16,623	100.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	720,500.00	678,290.02	42,210	94.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,134,600.00	6,782,900.52	351,699	95.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,237,000.00	31,440,946.73	796,053	97.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,783,800.00	5,580,307.17	- 1,796,507	147.4
210302	Түлш, халаалт	15,744,300.00	14,926,502.24	817,798	94.8
210303	Цэвэр, бохир ус	12,708,900.00	10,934,137.32	1,774,763	86.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,071,000.00	1,071,000.00	-	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,071,000.00	1,071,000.00	-	100.0
2105	Нормативт зардал	58,389,900.00	52,854,275.00	5,535,625	90.5
210502	Хоол, хүнс	58,389,900.00	52,854,275.00	5,535,625	90.5
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,142,100.00	1,142,100.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	1,142,100.00	1,142,100.00	-	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	962,000.00	956,100.00	5,900	99.4
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	962,000.00	956,100.00	5,900	99.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,985,800.00	27,481,180.00	- 9,495,380	152.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,685,800.00	21,230,200.00	- 9,544,400	181.6

210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,300,000.00	6,250,980.00	49,020	99.2
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,882,800.00	3,882,800.00	-	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,882,800.00	3,882,800.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,882,800.00	3,882,800.00	-	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	520,420,400.00	530,826,900.00	-10,406,500	102.0
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	461,804,600.00	461,804,600.00	-	100.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	461,804,600.00	461,804,600.00	-	100.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		10,406,500.00	-10,406,500	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		10,406,500.00	-10,406,500	
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	58,615,800.00	58,615,800.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	58,615,800.00	58,615,800.00	-	100.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		7,443,772.42	- 7,443,772	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	37.00	37.00	-	
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	17.00	17.00	-	
620003	Үйлчлэх ажилтан	19.00	19.00	-	
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	2.00	2.00	-	
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	2.00	2.00	-	
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	2.00	2.00	-	
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	37.00	37.00	-	
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	15.00	15.00	-	
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	22.00	22.00	-	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0.00	2,381,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0.00	2,381,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0.00	2,381,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	0.00	
210401	Бичиг хэрэг	-	
210402	Тээвэр, шатахуун	-	
2105	Нормативт зардал	0.00	
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	
210702	Дотоод албан томилолт	-	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	2,381,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	2,381,500.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.00	2,381,500.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	0.00	2,381,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	2,381,500.00

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,710.6 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 1,447.3 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт тогтоож, 263.3 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Цалингийн зардлаас шагнал урамшуулалд 800.0 төгрөг олгосон. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.3-т “санхүү төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

Бэлэг дурсгалын зүйлд 228.0 мянган төгрөг зарцуулсан. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.5-д “төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

2 ажилтны цалинг 419.3 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.3-т “санхүү төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.3-т “батлагдсан төсвийг цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн дотоод хяналтыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага хэрэгжүүлнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага байхгүй.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Урсгал зардлын данстай холбоотой асуудал

Шөнийн болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгоогүй байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109.1, 109.3 дахь хэсэг, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны А/192 дугаар тушаалаар батлагдсан “Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журам”-ын 1.4, 2.2-д заасныг хэрэгжүүлээгүй, илүү цагийн хөлсийг тухайн сарын үндсэн цалингаас, шөнийн цагийн нэмэгдлийг тогтмол дүнгээр тус тус тооцож, цалин хөлсийг ажилтанд дутуу олгосон байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөдөлмөрийн тухай хуулийн дагуу шөнө цаг болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгох

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

2. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Тус байгууллага бараа материалын зарлагыг зөвхөн шаардах хуудаст үндэслэн бүртгэсэн бөгөөд мөнгөн дүнгээр илэрхийлсэн НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтлөөгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.3.2-т "санхүүгийн аливаа үйл ажиллагааг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу, цаг хугацаанд нь, үнэн зөв, үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэн бүртгэж, тайлагнах" гэж заасантай нийцэхгүй, Сангийн сайдын 2017 оны "Маягт, заавар батлах тухай" 347 дугаар тушаалын дагуу бараа материалын зарлагыг НХМаягт БМ-3 маягтаар хөтлөөгүй, зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Санхүүгийн тайланд тусгагдах ажил гүйлгээ нь мөнгөөр илэрхийлэгдсэн байх бөгөөд НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтөлж баталгаажуулах, бараа материалын шаардахыг мөнгөн тэмдэгт, өртгөөр илэрхийлэгдсэн зарлагын баримтын хамт хөтлөх.

3. Авлага, өр төлбөртэй холбоотой асуудал

Тайлант онд 52.5 мянган төгрөгийн Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлагатай ажилласан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тайлант жилийн эцэст цалин хөлс, худалдан авалттай холбоотой авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх.

4. Цалинтай холбоотой асуудал

Цалинг тооцохдоо хувь хүний орлогын албан татварын хөнгөлөлтийг 210.8 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тооцсон байна. Энэ нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 23.1-д "Албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5, 7.1.7-д заасан орлогод ногдуулах жилийн албан татварт албан татварын хөнгөлөлт эдлүүлнэ" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тайлант жилийн эцэст Хувь хүний орлогын албан татварын хөнгөлөлтийг зөв тооцон тохируулж, хувь хүний орлогын албан татварыг үнэн зөв илэрхийлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ДӨРӨВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Цалингийн зардлыг буруу илэрхийлсэн	1	200.0			1	200.0	1	200.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Цалингийн зардлаас шагнал урамшуулалд 800.0 төгрөг олгосон. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.3-т “санхүү төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, гэж заасантай нийцэхгүй байна.	1	800.0	1	800.0									
Бэлэг дурсгалын зүйлд 228.0 мянган төгрөг зарцуулсан. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15.1.5-д “төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах” гэж заасныг зөрчсөн байна.	1	228.0	1	228.0									
2 ажилтны цалинг 419.3 мянган төгрөгөөр илүү тооцож олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.3-т “санхүү төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх”, 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.3-т “батлагдсан төсвийг цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн дотоод хяналтыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага хэрэгжүүлнэ” гэж заасантай нийцэхгүй байна.	1	419.3	1	419.3									
Цалинг тооцохдоо хувь хүний орлогын албан татварын хөнгөлөлтийг 210.8 мянган төгрөгөөр илүү, дутуу тооцсон. Энэ нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 23.1-д “Албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5, 7.1.7-д заасан орлогод ногдуулах жилийн албан татварт албан татварын хөнгөлөлт эдлүүлнэ” гэж заасныг зөрчсөн байна.	1	210.8					1	210,8					
Тайлант онд 52.5 мянган төгрөгийн Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлагатай ажилласан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, ер төлбөр үүсгэхгүй байх” гэж заасныг зөрчсөн байна.	1	52,5					1	52.5					

Тус байгууллага бараа материалын зарлагыг зөвхөн шаардах хуудаст үндэслэн бүртгэсэн бөгөөд мөнгөн дүнгээр илэрхийлсэн НХМаягт БМ-3 зарлагын баримтыг хөтлөөгүй байгаа нь Сангийн сайдын 2017 оны “Маягт, заавар батлах тухай” 347 дугаар тушаалын дагуу бараа материалын зарлагыг НХМаягт БМ-3 маягтаар хөтлөх гэж заасантай нийцэхгүй байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	1						1					
Шөнийн болон илүү цагийн хөлсийг дундаж цалин хөлснөөс тооцож олгоогүй байна. Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109.1, 109.3 дахь хэсэг, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2021 оны А/192 дугаар тушаалаар батлагдсан “Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журам”-ын 1.4, 2.2-д заасныг хэрэгжүүлээгүй, илүү цагийн хөлсийг тухайн сарын үндсэн цалингаас, шөнийн цагийн нэмэгдлийг тогтмол дүнгээр тус тус тооцож, цалин хөлсийг ажилтанд дутуу олгосон байна. Энэ нь аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	1						1					
Дүн	7	1,710.6	3	1,447.3			4	263.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс:					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 148 талбарын мэдээллээс 140 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлж, 8 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	1						1	
Дүн	1						1	
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

ТАВ. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			